

Novela o státním zastupitelství zaceluje mezery a posiluje nezávislost justice v Česku

15.2.2024 - | Transparency International ČR

Transparency International ČR (TI) novelizaci vítá, ačkoliv k ní opět dochází až po tlaku ze strany mezinárodních organizací. Právní úprava se dotkne především postavení vedoucích státních zástupců. Klíčovým diskutovaným bodem je už více než deset let způsob odvolávání nejvyššího státního zástupce.

Dosud tak mohla učinit vláda na návrh ministerstva spravedlnosti bez udání důvodů. Nyní byly jasné vymezeny odvolací důvody, čímž byla nezávislost nejvyššího státního zástupce v zákoně konečně alespoň nějakým způsobem posílena. U vedoucích státních zástupců došlo k vymezení délky jejich funkčních období, což bylo také dlouhodobým nedostatkem zákona o státním zastupitelství.

„Snahy o konkrétní změnu zákona o státním zastupitelství ohledně pravidel pro odvolávání nejvyššího státního zástupce a délky funkčních období vedoucích státních zástupců probíhají už více než desetiletí,“ vysvětluje vedoucí právník TI Jan Dupák.

„Nyní snad konečně vidíme legislativní posun, ale i tak se jedná o velký kompromis týkající se pouze některých klíčových otázek a další věcné debaty o úpravách zákona brání nedůvěra mezi jednotlivými stranami, když mimo jiné někteří představitelé současné vládní koalice před posledními sněmovními volbami hlasitě slibovali svým voličům odvolání stávajícího nejvyššího státního zástupce,“ dodává.

Česko je také dlouhodobě opakovaně upozorňováno ze strany mezinárodních organizací jako Transparency International či Skupiny států proti korupci (GRECO), aby mimo jiné tuto problematiku týkající se státních zástupců vyřešilo. Hodnotící zprávy tak nedopadaly pro vládní představitele příliš lichotivě, což je případ i posledního reportu právě od GRECO z léta 2023.

O novelizaci zákona o státním zastupitelství se začalo v Česku diskutovat již v roce 1999. Jedná se o klíčovou protikorupční legislativu, která má pomoci omezit politické tlaky na veřejné žalobce a podpořit tak nezávislost justice v Česku.

Novela nyní poputuje do Senátu a pokud ji senátorky a senátoři schválí, finální proces potvrzení bude na prezidentu republiky Petru Pavlovi.

<https://www.transparency.cz/novela-o-statnim-zastupitelstvi-zaceluje-mezery-a-posiluje-nezavislost-justice-v-cesku>